

NAČRT OCENJEVANJA ZNANJA

ŠOLSKO LETO 2026/2027

Aktiv: SLOVENŠČINA

Program:

PREOBLIKOVALEC TEKSTILIJ (NPI)

IZDELOVALEC OBLAČIL (SPI)

LOGISTIČNI TEHNIK (PTI)

LOGISTIČNI TEHNIK (SSI)

USTVARJALEC MODNIH OBLAČIL (SSI)

Predmet/modul: SLOVENŠČINA

Letnik: 1., 2. NPI

1., 2., 3. SPI

4., 5. PTI

1, 2., 3., 4. SSI

Ocenjevalne enote posameznih vsebinskih sklopov in minimalni standardi za posamezen vsebinski sklop

NPI

Letnik	Program (NPI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi(pri prvem letniku so označeni krepko, izbirni pa ležeče)
Prvi	Preoblikovalec tekstilij	JEZIK Sporazumevanje in besedilo: besediloslovje ter sprejemanje, razumevanje in tvorjenje neumetnostnih besedil, besedilo, besedilne vrste in besedilne skupine Slovenski jezik v prostoru, družbi in času: slovenski jezikovni prostor, slovenski jezik v družbi, jezikovne zvrsti, zgodovina slovenskega jezika	Dijak/Dijakinja dokaže znanje s področja besedilnih vrst tako, da razvrsti neumetnostno besedilo glede na vrsto; pri tem uporablja strokovne termine iz kataloga znanja, sprejema, razčlenjuje in tvori obvezne besedilne vrste, v besedilu prepozna in predstavi namen besedila ter njegov vpliv na zvrstnost in formalnost; dokaže znanje besediloslovja tako, da tvori, govori, piše, gleda, sprejema, bere, posluša, opazuje, razčlenjuje in vrednoti vse besedilne vrste, predpisane v katalogu znanja, in tudi tiste, ki jih je spoznal v osnovni šoli, pri pisnem tvorjenju neumetnostnega besedila upošteva uvod, jedro, zaključek, členitev na odstavke, prepozna, določi in vrednoti dejavnike sporazumevanja (udeležence, okoliščine, jezik, prenosnik), razvrsti znano besedilo glede na naslednje kriterije: neumetnostno, umetnostno; zasebno, javno; neuradno, uradno; govorjeno, zapisano, uporablja slogovne postopke (načine razvijanja teme): pripovedovanje, opisovanje, razlaganje, argumentiranje, obveščanje, izrazi razumevanje in vrednoti tudi večkodnobesedilo (v povezavi s poklicnim področjem), izbira in prepoznava jezikovne in nejezikovne znake ter njihovo součinkovanje pri ustvarjanju pomena, pojasni, kaj o besedilu pove mesto objave, vrednoti razumljivost, zgradbeno ustreznost, jezikovno ustreznost in pravilnost tvorjenega besedila, utemelji svoje mnenje in predlaga izboljšave. Dijak/Dijakinja predstavi prostorsko umeščeno slovenskega jezika, kje vse se govori in kateri jeziki ga obkrožajo; predstavi vlogo madžarščine v delu Prekmurja in italijanščine v delu slovenske Istre; predstavi vlogo drugih jezikov v Republiki Sloveniji; poimenuje svoj materni jezik, če ta ni slovenščina, pojasni, kdo v njegovem okolju govori slovenščino kot jezik okolja in za koga je slovenščina tuji jezik, poimenuje prvi tuji jezik, ki se ga uči, poimenuje in razpozna besedni in nebesedni jezik ter pojasni vlogo emotikonov in drugih znakov v družbi in na poklicnem področju; razloži delitev jezikovnih zvrsti in zna pred tvorbo besedila utemeljeno izbrati najustreznejšo vrsto glede na dane okoliščine in ustrezno rabi jezikovne zvrsti ali

		Jezikovni sistem in njegova vloga: jezikovne ravnine in univerzalnost jezikovnega sistema, glasoslovje, besedoslovje	argumentirano presodi ustreznost njihove rabe, poimenuje značilnosti najstniškega slenga in žargona in ju ponazori s primeri; v kratki zgodbi na podlagi osnovnih tokov predstavi zgodovino slovenskega jezika, našteje osnovne jezikovne družine v Evropi, predstavi vlogo pomembnih posameznikov ter pomen slovnice, slovarja in pravopisa. Dijak/Dijakinja umesti izbrano že usvojeno slovnično vsebino na ustrezno jezikovno ravnino; opazuje besedilo, poved, stavek, besedo z vidika različnih jezikovnih ravnin in predstavi svoje ugotovitve; dokaže znanje glasoslovja tako, da opiše knjižno izreko glasov v besedah, določi mesto naglasa, ustrezno prebere besedilo z označenimi naglašanimi samoglasniki, uporablja spremembe samoglasnikov in soglasnikov pri besedotvorju in v oblikoslovju, strokovne termine iz kataloga znanja ponazori s svojim zgledom, glasove zapiše pravopisno ustrezno; dokaže znanje besedoslovja tako, da izbira besedilu in okoliščinam ustrezne besede, izogiba se ponavljanja besed ipd., predstavi pomene dane večpomenske besede, dani besedi najde sopomenko, protipomenko, nadpomenko, podpomenko, besede iz iste besedne družine in iz istega tematskega polja, zamenja prevzeto besedo z domačo ustreznico in obratno ter vrednoti vlogo domače in prevzete besede, razloži stalno besedno zvezo, frazem in ju uporabi v besedilu, strokovne termine iz kataloga znanja ponazori s svojim zgledom; uporablja ustrezne spletne in knjižne jezikovne priročnike.
		Pravopis in pravorečje	Dijak/Dijakinja ustrezno rabi samo velike tiskane črke, v besedah pravilno zapisuje glasove in glasovne sklope; piše predlog ločeno od besede, izbere pravilno različico predlogov z/s in k/h, piše nikalnico »ne« ločeno od glagola, pravilno deli domače besede, pravilno piše glavne in vrstilne števniks s številkami in z besedami, pišezačetek povedi z veliko začetnico, pravilno piše eno- in večbesedna lastna imena bitij, zemljepisna lastna imena in stvarna lastna imena, pravilno piše imena prebivalcev krajev, držav, pokrajin, celin, pravilno piše svojilne pridevnike, izpeljane iz lastnih imen bitij, pravilno piše vrstne pridevnike, izpeljane iz zemljepisnih lastnih imen, pravilno piše splošna (občna) poimenovanja, nastala iz lastnih imen, pravilno uporablja končna ločila (piko, vprašaj, klicaj) v eno- in večstavčnih povedih; pravilno uporablja vejico pri zvalniku, naštevanju besed in besednih zvez ter med stavki (pred ki, ko, ker, da, če), pravilno piše poimenovanja imen barv oz. njihovih odtenkov, pravilno zapisuje sklope, pravilno uporablja vejico pri naštevanju in v večstavčnih povedih, pravilno uporablja ločila in veliko začetnico v premem govoru (s spremnim stavkom pred dobesednim navedkom ali za njim), pravilno

		pišekrajšave, ustrezno členi besedilo na odstavke, pišečtljivo, uporablja pravopisne priročnike v knjižni in spletni obliki, v svojih besedilih in v besedilih drugih prepozna pravopisne napake jih odpravi in utemelji svoje popravke; dokaže praktično znanje s področja pravopisa tako, da med govornim nastopanjem oz. v javnem govornem položaju govori knjižno in razločno, našteje slovenske knjižne samoglasnike in jih v besedah pravilno izgovarja, prepozna svojo in tujo neknjižno izreko besed in povedi ter jih izgovori knjižno.
	Slovenščina v digitalni dobi: oblikovanje in razvijanje zavesti o slovenščini v digitalni dobi, jezikovne tehnologije, orodja, viri in priročniki	Dijak/Dijakinja dokaže znanje s področja prisotnosti slovenščine v digitalnem svetu tako, danastavi slovenščino kot operacijski jezik v vsaki napravi in v vsakem operacijskemsistemu, ki to dopušča, uporabi slovenski vmesnik na izbrani napravi, izbere slovensko različico spletne strani ali programa/aplikacije, izbere slovenske podnapise pri pretočnih storitvah, izbere slovensko, angleško in druge tipkovnice na mobilnih napravah, dokaže znanje pri uporabi digitalnih tehnologij tako, da celostno bere digitalna besedila poklicnega področja in pri tem povezuje znanja in spretnosti s področij tvorjenja, razumevanja, tvorjenja in vrednotenja besedil ter digitalnih jezikovnih tehnologij, se v ustrezni zvrsti slovenščine kulturno sporazumeva s pomočjo različnih aplikacij; dokaže znanje s področja jezikovnih tehnologij in jezikovnih priročnikov tako, da črkujevalnike, pregledovalnike, prevajalnike, velike jezikovne modele in jezikovne priročnike, ki jih že pozna, argumentirano uporabi pri samostojnem delu doma in v šoli.
	Motivacijsko branje neumetnostnih besedil	Dijak/Dijakinja samostojno prebere vsaj eno neumetnostno besedilo, ga povzame, predstavi in/ali aktivno sodeluje v pogovoru o temi.
	KNJIŽEVNOST Motivacijsko branje umetnostnih besedil Zvrsti književnosti in	Dijak/Dijakinja predstavi svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje celotnega književnega besedila v obsegu vsaj 200 besed, <i>predstavi svojo bralno izkušnjo in vtise ob literarnem branju ter ovrednoti svoj bralni proces.</i>

	njene predelave: pesništvo, pripovedništvo, dramatika; predelave književnih besedil (Po)ustvarjanje ob književnih besedilih: pisanje, interpretativno branje Književno znanje: vezi med ljudmi ljudsko izročilo ljubezen slovenska slovstvena folklor, književniki in njihova dela, literarno-teoretično znanje, literarno-zgodovinsko	Dijak/Dijakinja prepozna izpovedno/lirsko in pripovedno/epsko pesem in ob pesmi predstavi razlike, najde v pesmi pesniška sredstva (in sicer: primo, rimo, refren, okrasni pridevek) in jih poimenuje, doda/ustvari rimane besede ali verze, ki se rimajo, predstavi in vrednoti pesniška besedila v obsegu vsaj 150 besed, <i>pojasni (estetski) učinek pesniških sredstev na bralca oz. na besedilo</i>; poimenuje vrsto pripovednega besedila in predstavi (zvrstne) značilnosti pripovedke in basni (1. letnik), poimenuje in opiše slogovne postopke v pripovednem besedilu (opisovanje, subjektivno opisovanje, označevanje, pripovedovanje, dvogovor), predstavi pripovedna besedila (književne prvine, zvrstne značilnosti, aktualizacija in slogovne postopke v njih) v besedilu v obsegu vsaj 150 besed; opiše zgradbo dramskega besedila, predstavi in ovrednoti dramska besedila v obsegu vsaj 150 besed, <i>predstavi vlogo odrskih navodil pri razumevanju dramskega besedila</i>; predstavi in primerja prvine gledališke predstave ter filma, predstavi in vrednoti vsaj eno medijsko predelavo (film/gledališko predstavo/strip) letno. Dijak/Dijakinja napiše poustvarjalno pripovedno besedilo, napiše prevod« dramskega besedila v pripovedno in obratno, s posebno govorico ponazori dogajanje v proznem besedilu in razpoloženje književne osebe, s posebno govorico ponazori dogajanje v dramskem besedilu in razpoloženje osebe (branje po vlogah, razredna gledališka predstava/radijska igra), - s posebno govorico ponazori razpoloženje pesmi. Dijak/Dijakinja predstavi ljudsko besedilo in njegove značilnosti, predstavi književno besedilo, ga umesti v čas nastanka in poveže z delom in življenjem avtorja, predstavi svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje celotnega književnega besedila ali odlomka v obsegu vsaj 250 besed; uporablja literarnovedne strokovne termine, navedene v katalogu znanja; umesti slovenske avtorje v literarnozgodovinska obdobja ter predstavi njihovo vlogo v razvoju slovenskega jezika in književnosti.
--	---	--

		znanje Književnost in bralni odziv: književna besedila, književna oseba, književni prostor in čas, dogajanje, motiv, tema, sporočilo in snov, avtor in pripovedovalec	Dijak/Dijakinja izkaže doživljanje, razumevanje in vrednotenje književnega besedila z odgovori na vprašanja, z govornim nastopom na različne načine predstavi v šoli obravnavano književno besedilo, v katerem izraža svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje v obsegu vsaj 250 besed, tvori pisno besedilo (v obliki vodene pisne interpretacije) v obsegu vsaj 200 besed, v katerem izrazi svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje književnega besedila, tvori govorjeno besedilo (govorni nastop) o neobravnavanem književnem besedilu in njegovem avtorju, pri čemer uporabi slikovno gradivo, citate, odlomke iz njegovih del, individualno ali skupinsko pripravi dramsko uprizoritev dramskega/pripovednega besedila; loči glavno književno osebo in stranske ter utemelji, zakaj je oseba glavna oz. stranska, opiše in označi književno osebo, celostno predstavi književno osebo in vrednoti njeno ravnanje v obsegu približno 100 besed, opiše razmerja med književnimi osebami in v povezavi z drugimi elementi besedila (npr. s književnim prostorom ali časom); poveže književni kraj in čas besedila s temo besedila in s književno osebo v obsegu vsaj 100 besed, ubesedi domišljjsko predstavo književnega kraja in časa. Obnovi dogajanje v besedilu ali povzame dogajanje, pri čemer kronološko uredi dogodke oz. predstavi glavno in stransko dogajanje v obsegu vsaj 100 besed, prepozna zgodovinsko snov v besedilu, določi ljubezensko temo v besedilu, navede motive v besedilu; loči avtorja književnega besedila od pripovedovalca, tako da imenuje avtorja ter poimenuje pripovedovalca, predstavi zgodbo s perspektive pripovedovalca.
Drugi	Preoblikovalec tekstilij	JEZIK Slovenski jezik v republiki Sloveniji, zamejstvu, izseljenstvu Jezikovni priročniki Strokovni in žargonski izrazi Besedilne vrste	- Dijak/dijakinja pozna zakonsko določitev slovenščine in drugih jezikov v Republiki Sloveniji. Pozna položaj slovenščine v zamejstvu in izseljenstvu. - Pozna temeljne sodobne jezikovne priročnike. - Pozna žargonske in strokovne izraze. - Dijak/dijakinja je po branju različnih besedilnih vrst zmožen/zmožna navesti sporočevalca, naslovnika in predvideti naslovnikov odziv. Zna navesti bistvene podatke iz besedila in določiti, ali je besedilo uradno/neuradno ali javno/zasebno. - Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna napisati uradno opravičilo, uradno zahvalo, uradno vabilo in uradno prošnjo. - Dijak/dijakinja zna izpolniti prijavnico, naročilnico, poštne in bančne obrazce.

		KNJIŽEVNOST Narava	• Dijak/dijakinja zna pravilno, smiselno in tekoče prebrati besedilo. • Doživljanje, razumevanje in vrednotenje izraža v skladu s svojo recepcijsko zmožnostjo. • Doživljanje, razumevanje in vrednotenje utemelji s primeri iz prebranega ali slišane besedila in na podlagi lastnih in drugih izkušenj, z učiteljevo pomočjo.
		JEZIK Odnosi med besedami Stilno zaznamovane in nezaznamovane besede, stalne besedne zveze Besedne vrste Poved, stavek Pravopis	• Dijak/dijakinja zna poiskati sopomenke, protipomenke, nadpomenke, podpomenke in besedno družino. • Dijak/dijakinja zna ločiti stilno zaznamovano od stilno nezaznamovanih besed ter v besedilu poiskati stalne besedne zveze in jim z učiteljevo pomočjo poiskati pomen. • V besedilu zna poiskati samostalniško, pridevniško besedo, glagol, prislov, predlog, veznik, členek, medmet. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna uporabljati jezikoslovna izraza poved in stavek. • Prepozna pomenska razmerja med danimi povedmi in jih izreka z ustreznimi vezniškimi besedami (tako povedi združuje v večstavčne povedi). • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna pisati v skladu s temeljnimi pravopisnimi pravili.
		KNJIŽEVNOST Domače branje	• Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna izraziti in utemeljiti svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje prebranih umetnostnih besedil. • Zmožen/možna je izvesti govorni nastop ali izraziti in utemeljiti svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje prebranih ali slišanih umetnostnih besedil v pisnem izdelku (doživljajski spis).

SPI

Letnik	Program (SPI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi (pri prvem letniku so označeni krepko)
Prvi	Izdelovalec oblačil	JEZIK Sporazumevanje, besediloslovje ter sprejemanje, razumevanje in tvorjenje neumetnostnih besedil, besedilo, besedilne vrste in	Dijak/Dijakinja razčleni in argumentirano ovrednoti izbrane besedilne vrste in tudi tiste, ki jih je spoznal v osnovni šoli; pri pisnem tvorjenju neumetnostnega besedila upošteva uvod, jedro, zaključek, členitev na odstavke; prepozna, določi in argumentirano ovrednoti dejavnike sporazumevanja (udeležence, okoliščine, jezik, namen, temo, prenosnik); razvrsti znano besedilo glede na naslednje kriterije: neumetnostno, umetnostno; zasebno, javno; neuradno, uradno,

	besedilne skupine. Slovenski jezik v prostoru, družbi in času Jezikovni sistem in njegova vloga Jezikovne ravnine in univerzalnost jezikovnega	govorjeno, zapisano; uporabi slogovne postopke (načine razvijanja teme): pripovedovanje, opisovanje, razlaganje, argumentiranje, obveščanje; določi sporočevalčev namen tvorjenja besedila, praktično uporabi vrste navezovanja in napovedovanja; izrazi razumevanje in vrednoti tudi večkodno besedilo (v povezavi s poklicnim področjem); izbere in prepozna jezikovne in nejezikovne znake ter njihovo součinkovanje pri ustvarjanju pomena; razloži delitev jezikovnih zvrsti in pred tvorbo besedila izbere najustreznejšo zvrst glede na dane okoliščine; poimenuje značilnosti najstniškega slenga in žargona in ju ponazori s primeri; argumentirano presodi ustreznost lastne rabe jezikovnih zvrsti glede na dane okoliščine; razvrsti besedilo glede na vrsto, pri tem uporabi strokovne izraze iz kataloga znanja; razčleni, tvori in ovrednoti izbrane besedilne vrste; v besedilu prepozna in predstavi namen besedila ter njegov vpliv na zvrstnost in formalnost. Dijak/Dijakinja predstavi prostorsko umeščenost slovenskega jezika, kje vse se govori in kateri jeziki ga obkrožajo; predstavi vlogo madžarščine v delu Prekmurja in italijanščine v delu slovenske Istre; predstavi vlogo slovenščine po svetu; predstavi vlogo drugih jezikov v Republiki Sloveniji, tudi jezik romskih skupnosti; predstavi vlogo drugih jezikov v Republiki Sloveniji, tudi jezik priseljencev; določi, kakšno vlogo, funkcijo in status ima (lahko) slovenščina v Republiki Sloveniji in slovenskem zamejstvu, Evropski uniji in izseljenstvu; pojasni, kdo v njegovem okolju govori slovenščino kot jezik okolja in za koga je slovenščina tuji jezik.(Strnjeno) v kratki zgodbi na podlagi osnovnih tokov predstavi zgodovino slovenskega jezika; v opis zgodovine slovenskega jezika umesti znanje o avtorjih iz zgodovine književnosti; našteje osnovne jezikovne družine v Evropi; predstavi vlogo pomembnih posameznikov ter pomen slovnice, slovarja in pravopisa. Dijak/Dijakinja po opazovanju besedila, povedi, stavka in besede predstavi svoje ugotovitve z vidika različnih jezikovnih ravnin; ustrezno prebere besedilo z označenimi naglašenimi samoglasniki; uporabi spremembe samoglasnikov in soglasnikov pri besedotvorju in v oblikoslovju; strokovne izraze
--	--	---

		sistema, glasoslovje, pravopis in pravorečje Jezikovni sistem in njegova vloga, Besedoslovje in pravopis	ponazori s svojim zgledom; glasove zapiše pravopisno ustrezno; med govornim nastopanjem oz. v javnem govornem položaju govori knjižno in razločno; prepozna svojo in tujo neknjižno izreko besed in povedi ter jih izgovori knjižno. Dijak/Dijakinja izbere besedilu in okoliščinam ustrezne besede; predstavi pomene dane večpomenske besede; dani besedi najde sopomenko, protipomenko, nadpomenko, podpomenko, besede iz iste besedne družine in iz istega tematskega polja; zamenja prevzeto besedo z domačo ustreznico in obratno ter ovrednoti vlogo domače in prevzete besede; strokovne izraze ponazori s svojim zgledom; uporabi ustrezne spletne in knjižne jezikovne priročnike; ustrezno rabi samo velike tiskane črke; v besedah pravilno zapiše glasove in glasovne sklope; zapiše predlog ločeno od besede; izbere pravilno različico predlogov z/s in k/h; zapiše nikalnico »ne« ločeno od glagola; pravilno zapiše eno- in večbesedna lastna imena bitij, zemljepisna lastna imena in stvarna lastna imena; pravilno zapiše imena prebivalcev krajev, pokrajin, držav, celin; pravilno zapiše svojilne pridevnike, izpeljane iz lastnih imenbitij; pravilno zapiše vrstne pridevnike, izpeljane iz zemljepisnih lastnih imen; pravilno zapiše splošna (občna) poimenovanja, nastala iz lastnih imen; pravilno zapiše poimenovanja praznikov, jezikov, zgodovinskih dogodkov in obdobj ter pripadnikov ras, gibanj, ver, nazorov in strank; pravilno uporabi vejico pri naštevanju, v večstavčnih povedih; pravilno zapiše krajšave; pravilno zapiše besedilo v preglednicah, grafih in našteva v stolpcih; ustrezno členi besedilo na odstavke; ustrezno navaja vire na koncu besedila; ovrednoti pravilnost zapisa domačih in prevzetih besed s poklicnega področja ter odpravi in pojasni popravke; v svojih besedilih in v besedilih drugih prepozna pravopisne napake, jih odpravi in utemelji svoje popravke; piše čitljivo; uporablja pravopisne priročnike v knjižni in spletni obliki, pri oblikovanju besedil z računalnikom pa zna kritično uporabljati tudi urejevalnike, pregledovalnike in črkovalnike besedil.
		Slovenščina v digitalni dobi: oblikovanje in razvijanje zavesti o slovenščini v digitalni dobi,	Dijak/Dijakinja celostno bere digitalna besedila (tudi s poklicnega področja); nastavi slovenščino kot operacijski jezik v vsaki napravi in v vsakem operacijskem sistemu, ki to dopušča; uporabi slovenski vmesnik na izbrani napravi; izbere slovensko različico spletne strani ali programa/aplikacije; izbere slovenske podnapise pri

	jezikovne tehnologije, orodja, viri in priročniki Motivacijsko branje neumetnostnih besedil	pretočnih storitvah; izbere slovensko, angleško in druge tipkovnice na mobilnih napravah; pri uporabi digitalnih tehnologij prilagodi svoje vedenje govornemu položaju in ga kritično ovrednoti. Dijak/Dijakinja samostojno prebere vsaj eno neumetnostno besedilo, ga povzame, predstavi in/ali aktivno sodeluje v pogovoru o temi.
	KNJIŽEVNOST Motivacijsko branje književnih besedil (najmanj dve) Zvrsti književnosti in njene predelave: pesništvo, pripovedništvo, dramatika, predelave književnih besedil; književna oseba, prostor in čas; dogajanje, motiv, tema, sporočilo in snov; avtor in pripovedovalec oz. lirski subjekt; književna perspektiva	Dijak/Dijakinja pripoveduje o svojem sprejemanju književnosti, izraža svoje doživljanje in zaznave o prebranem ter besedilo aktualizira; v pogovoru izraža svoje mnenje in ga argumentira; predstavi svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje celotnega književnega besedila v obsegu vsaj 250 besed. Dijak/Dijakinja prepozna izpovedno/lirsko in pripovedno/epsko pesem in ob pesmi predstavi razlike; prepozna kitico in jo poimenuje; najde v pesmi pesniška sredstva (primeri, rimo, metaforo, refren, okrasni pridevek), jih poimenuje in pojasni njihov (estetski) učinek na bralca oz. na besedilo; tvori asociacije ob besedi, sopomenke oz. sopomenske nize; pomanjševalnice, besedne zveze z okrasnim pridevkom; predstavi, primerja in ovrednoti pesemska besedila v obsegu vsaj 250 besed; opiše ritem v pesmi in ga poveže s sporočilnostjo; poimenuje vrsto pripovednega besedila in predstavi (zvrstne) značilnosti pripovedke, novele, kratke zgodbe, romana in črtice; poimenuje, ponazori in opiše slogovne postopke v pripovednem besedilu (opisovanje, subjektivno opisovanje, označevanje, pripovedovanje, dvogovor); predstavi pripovedna besedila (književne prvine, zvrstne značilnosti, aktualizacijo in slogovne postopke v njih) v besedilu v obsegu vsaj 250 besed; opiše zgradbo dramskega besedila; predstavi in ovrednoti dramska besedila v obsegu vsaj 250 besed; predstavi vlogo odrskih navodil pri razumevanju dramskega besedila; predstavi in primerja prvine gledališke predstave ter filma; predstavi in ovrednoti vsaj eno medijsko predelavo (film/gledališko predstavo/strip) letno; loči glavno književno osebo in stranske ter utemelji, zakaj je oseba glavna oz. stranska; opiše in označi književno osebo ter ovrednoti njeno ravnanje; opiše razmerja

			med književnimi osebami in v povezavi z drugimi elementi besedila (npr. s književnim prostorom ali časom); celostno predstavi književno osebo in vrednoti njeno ravnanje v obsegu vsaj 150 besed; poveže književni kraj in čas besedila s temo besedila in s književno osebo v obsegu vsaj 150 besed; ubesedi domišljjsko predstavo književnega kraja in časa; obnovi dogajanje v besedilu (podrobno in strnjeno) ali povzame dogajanje, pri čemer kronološko uredi dogodke oz. predstavi glavno in stransko dogajanje v obsegu vsaj 150 besed; navede motive oz. pesemske slike, loči glavne in stranske glede na temo/sporočilnost; določi ljubezensko, domovinsko, socialno in razpoložensko temo v besedilu; povzame sporočilo in se do njega opredeli v obsegu vsaj 80 besed; navede vzroke in posledice posameznih dogodkov/dejanj; našteje nekaj književnih besedil z isto temo in jih primerja med seboj; loči avtorja književnega besedila od pripovedovalca oz. lirskega subjekta tako, da imenuje avtorja, poimenuje pripovedovalca in lirski subjekt; predstavi zgodbo s perspektive pripovedovalca; prepozna komično in tragično književno perspektivo tako, da predstavi značilnosti komične in tragične književne perspektive; predstavi, katere prvine v besedilu vzbujajo smeh in kako; presodi učinek tragične in komične perspektive. Dijak/Dijakinja napiše poustvarjalno pripovedno besedilo: pripovedko, pismo/fiktivni dnevnik književne osebe, kratko realistično pripoved na podlagi časopisne vesti in fantastično pripoved; razločno in interpretativno glasno prebere prozno besedilo – pri tem zvočne prvine govora uskladi z dogajanjem v besedilu; krajše dramsko besedilo doživeto prebere po vlogah; pri tem nebesedno izrazi spremembe razpoloženja oseb in govori čim bolj naravno (v skladu z dogajanjem in okoliščinami dogajanja), deklamira pesem. Dijak/Dijakinja predstavi besedilo slovenske slovstvene folklorne in njegove značilnosti; predstavi književno besedilo, ga umesti v čas nastanka in poveže z delom in življenjem avtorja; izkaže svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje celotnega književnega besedila ali odlomka z odgovori na vprašanja; umesti slovenske avtorje v literarnozgodovinska obdobja ter predstavi njihovo vlogo v razvoju slovenskega jezika in književnosti; izkaže doživljanje, razumevanje in vrednotenje književnega besedila z odgovori na vprašanja; z govornim nastopom na različne načine predstavi v šoli obravnavano književno besedilo, v katerem izraža svoje doživljanje, razumevanje, vrednotenje in aktualizacijo v obsegu vsaj 350 besed; tvori pisno besedilo (v obliki vodene pisne interpretacije) v obsegu vsaj 250
		(Po)ustvarjanje ob književnih besedilih:pisanje, interpretativno branje Književnost v prostoru in času: iz roda v rod Literarno-zgodovinsko znanje	

		Književnost v prostoru in času: ljubezen je bila, ljubezen še bo Literarno-zgodovinsko znanje	besed, v katerem izrazi svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje književnega besedila; tvori govorjeno besedilo (govorni nastop) o neobravnavanem književnem besedilu in njegovem avtorju/avtorici, pri čemer uporabi slikovno gradivo, citate, odlomke iz njegovih del. Dijak/Dijakinja pripoveduje o svojem sprejemanju književnosti, izraža svoje doživljanje in zaznave o prebranem ter besedilo aktualizira; predstavi književno besedilo, ga umesti v čas nastanka in poveže z delom in življenjem avtorja; izkaže svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje celotnega književnega besedila ali odlomka z odgovori na vprašanja; umesti slovenske avtorje v literarnozgodovinska obdobja ter predstavi njihovo vlogo v razvoju slovenskega jezika in književnosti; z govornim nastopom na različne načine predstavi v šoli obravnavano književno besedilo, v katerem izraža svoje doživljanje, razumevanje, vrednotenje in aktualizacijo v obsegu vsaj 350 besed; tvori pisno besedilo (v obliki vodene pisne interpretacije) v obsegu vsaj 250 besed, v katerem izrazi svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje književnega besedila; tvori govorjeno besedilo (govorni nastop) o neobravnavanem književnem besedilu in njegovem avtorju/avtorici, pri čemer uporabi slikovno gradivo, citate, odlomke iz njegovih del.
Drugi	Izdelovalec oblačil	Jezik Slogovna vrednost besed Prevzemanje besed Tvorjenje besed Oblike besed –	- Dijak/dijakinja je po branju zmožen/zmožna razčleniti in vrednotiti ustreznost, razumljivost in jezikovno pravilnost besedila, sodelovati v pogovoru in pri tem upošteva načelo ustreznosti, razumljivosti in jezikovne pravilnosti. - Po branju je zmožen/zmožna popraviti besedilo in svoje popravke utemeljiti; zamenjati slogovno zaznamovane

		besedne vrste	besede z nezaznamovanimi in prevzete z domačimi. ● Pri razčlembi besedil uporablja temeljne jezikoslovne pojme: stalna besedna zveza, frazem, slogovna vrednost besed, prevzeta beseda, tvorjenka, netvorjenka, obrazilo. ● Pozna besedne vrste ter njihove temeljne oblikovne kategorije in pravila ter jih praktično obvlada. ● Zmožen/zmožna je govoriti in pisati v skladu s temeljnimi pravorečnimi in pravopisnimi pravili. Obvlada zapisovanje prevzetih besed. Zna uporabljati sodobne jezikovne priročnike. Popravlja najpogostejše oblikovne in oblikotvorne napake, navaja temeljna pravorečna in pravopisna pravila slovenskega knjižnega jezika.
		Domače branje	● Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna izraziti in utemeljiti svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje prebranih umetnostnih besedil. ● Zmožen/zmožna je izvesti govorni nastop ali izraziti in utemeljiti svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje prebranih ali slišanih umetnostnih besedil v pisnem izdelku (doživljajski spis).
		Govorni nastop	● Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna samostojno govorno nastopati z vnaprej pripravljeno temo. ● Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna izraziti svoje doživljanje umetnostnih besedil.
		Književnost Obdobja slovenski književnosti reformacije sodobne književnosti	● Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna ohranяти in razvijati osebne, družbene in kulturne vrednote; pravilno pravorečno, smiselno in tekoče brati; v pogovoru izraziti svoje doživljanje in razumevanje prebranih ali slišanih besedil. ● V skladu s svojo recepcijsko stopnjo je zmožen/zmožna izraziti lastna stališča o besedilih (vrednotiti besedila in njihove prvine), svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje besedil utemeljiti in se o

			njih pogovarjati v razredu. ● Zmožen/zmožna je povezati značilnosti dobe in smeri ter dejstva iz življenja in dela avtorjev s prebranimi ali slišanimi umetnostnimi besedili; prepoznati in opisati literarno prvino v vodenem pogovoru; uporabljati temeljne literarnoteoretske prvine.
Tretji	Izdelovalec oblačil	JEZIK Jezik med jeziki Slovenski jezik zunaj meja Slovenije Prevzemanje besed Poved, stavek, stavčni členi, zložena poved Vrste besedil Besedilne vrste Pravopis	● Dijak/dijakinja pozna vlogo slovenskega jezika med drugimi jeziki in zakonsko določen položaj slovenščine v zamejstvu in po svetu. ● Pozna pojme domače/prevzete besede, sposojenke, tujke, citatne besede. ● Pozna pojme: poved, stavek, stavčni členi, osebek, povedek, predmet, prislovno določilo (kraja, časa, načina, vzroka), prilastek, povedkovo določilo, povedkov prilastek. ● Sposoben je prepoznati stavčne člene in dele stavčnih členov, postaviti pravilno vprašalnico in odgovoriti, stavčne člene in dele stavčnih členov podčrtati. ● Pozna pojme večstavčna poved, podredna/priredna zveza stavkov, prepozna veznike, pravilno postavi vprašalnice, prepozna vrste odvisnikov in vrste priredij. ● Loči besedila glede na način razvijanja teme: obveščevalno, opisovalno, pripovedovalno, razlagalno in utemeljevalno besedilo. Zmožen je obnoviti besedilo, določiti okoliščine, vrednotiti sporočilnost besedila, vodeno povzeti bistvene značilnosti besedilne vrste. ● Pozna jezikovne priročnike ter je zmožen/zmožna pisati v skladu s temeljnimi pravopisnimi pravili.
		KNJIŽEVNOST Obdobja v slovenski književnosti od reformacije do sodobne	● Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna ohranjati in razvijati osebne, družbene in kulturne vrednote; pravilno pravorečno, smiselno in tekoče brati; v pogovoru izraziti svoje doživljanje in razumevanje prebranih ali slišanih besedil. ● V skladu s svojo recepcijsko stopnjo je zmožen/zmožna izraziti lastna stališča o

		književnosti	besedilih (vrednotiti besedila in njihove prvine), svoje doživljanje, razumevanje in vrednotenje besedil utemeljiti in se o njih pogovarjati v razredu. • Zmožen/zmožna je povezati značilnosti dobe in smeri ter dejstva iz življenja in dela avtorjev s prebranimi ali slišanimi umetnostnimi besedili; prepoznati in opisati literarno prvine v vodenem pogovoru; uporabljati temeljne literarnoteoretske prvine.
--	--	--------------	---

PTI

Letnik	Program (PTI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi
Četrti	Logistični tehnik	Književnost Temeljni literarnoteoretični pojmi Orientalne književnosti starega in srednjega veka Antična književnost Srednjeveška književnost Renesana književnost Reformacija Barok Klasicizem Razsvetljenstvo Vodena interpretacija umetnostnega besedila	• Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna prepoznati literarno vrsto besedila, opisati temeljne značilnosti literarnih vrst in vrst. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna pravilno pravorečno, smiselno in tekoče brati; izraziti svoje doživljanje in razumevanje prebranega ali slišane besedila; opredeliti osrednjo temo, predstaviti osrednji motiv, označiti glavne osebe, aktualizirati idejo, časovno umestiti besedilo, poznati osnovne literarnozgodovinske in literarnoteoretske pojme. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna napisati interpretacijo besedila.
			•
		Jezik Sporazumevanje Glasovne prvine jezika Beseda Besedilo Razvoj slovenskega jezika	• Dijak/dijakinja pozna osnovne pojme sporazumevanja, loči govorno in zapisano besedilo, prepozna besedne nebesedne prvine. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna pravilno zapisati glasove in glasovne sklope ter se pravorečno knjižno izražati. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna uvrščati besede med enopomenke in večpomenke, med sopomenke, protipomenke, nadpomenke, podpomenke, v besedno družino, v tematsko polje; slogovno zaznamovane besede nadomeščati s

			slogovno nezaznamovanimi, prepoznati prevzete besede in jih zamenjati z domačimi sopomenkami. Dijak/dijakinja pozna socialne zvrsti in okoliščine za njihovo rabo ter loči funkcijske zvrsti; pozna dejavnike sporočanja in zna tvoriti besedilo; pozna temeljne značilnosti besedilnih vrst, pri pisanju upošteva zgradbo in značilnosti posamezne besedilne vrste.
		Književnost Romantika Realizem	- Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna pravilno pravorečno, smiselno in tekoče brati; izraziti svoje doživljanje in razumevanje prebranega ali slišane besedila; opredeliti osrednjo temo, predstaviti osrednji motiv, označiti glavne osebe, aktualizirati idejo, časovno umestiti besedilo, poznati osnovne literarnozgodovinske in literarnoteoretske pojme. - Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna napisati interpretacijo besedila.
		Vodena interpretacija umetnostnega besedila	
		Jezik Oblikovna stran besed Pravopis	Dijak/dijakinja pozna temeljne oblikoslovne pojme, v povedi opazuje obliko besed ter presoja pravilnost, utemeljuje svoje mnenje in odpravlja napake, prepozna besedne vrste in njihove oblikoslovne lastnosti; pozna razliko v zapisovanju občnih in lastnih imen.
			•
Letnik	Program (PTI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi
Peti	Logistični tehnik	Književnost Evropska in slovenska književnost moderne Evropska in slovenska književnost v prvi polovici 20. stoletja	- Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna pravilno pravorečno, smiselno in tekoče brati; izraziti svoje doživljanje in razumevanje prebranega ali slišane besedila; opredeliti osrednjo temo, predstaviti osrednji motiv, označiti glavne osebe, aktualizirati idejo, časovno umestiti besedilo, poznati osnovne literarnozgodovinske in literarnoteoretske pojme. - Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna napisati interpretacijo besedila.
		Vodena interpretacija umetnostnega besedila	
		Jezik Zapisano besedilo Besedilne vrste Sodobni jezikovni priročniki Besedilo – načini povezovanja v besedilo, vloge besedila, slogovni postopki v besedilih, ubeseditveno stališče Tvorjenost besed Besedna zveza,	- Dijak/dijakinja pozna značilnosti zapisanega besedila, prepozna dejavnike sporočanja in nebesedne prvine, navede načela uspešnega sprejemanja in tvorjenja besedila; zna uporabljati sodobne jezikovne priročnike, pozna temeljne značilnosti besedilnih vrst, pri pisanju upošteva zgradbo in značilnosti posamezne besedilne vrste. - Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna deliti besedila glede na vlogo, slogovni postopek in ubeseditveno stališče. - Dijak/dijakinja prepozna tvorjene besede, jih loči od netvorjenih, našteje vrste tvorjenk, loči podstavo in obrazilo, odpravi napake pri

		poved, stavek, stavčni členi, zložena poved Ločila Družbene vloge slovenskega jezika Vloga slovenskega jezika v Sloveniji, Evropski uniji in po svetu Nastanek in razvoj slovenskega knjižnega jezika	zapisu; loči poved in stavek, prepozna stavčne člene in dele stavčnih členov, pozna pojme večstavčna poved, podredna/priredna zveza stavkov, prepozna vrste odvisnikov in priredij; pozna rabo ločil in zapis premega in poročanega govora. • Dijak/dijakinja zna tvoriti smiselno, sovisno in zaokroženo besedilo, prepoznati in jasno izraziti temo besedila; prepozna vrsto besedila in pri tvorbi upošteva načela dobrega sloga. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna predstaviti družbene vloge slovenskega jezika ter položaj slovenščine v zamejstvu in izseljenstvu. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna predstaviti nastanek in razvoj slovenskega knjižnega jezika ter navesti pomembne posameznike in njihova dela. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna celostno razčleniti neumetnostno besedilo.
		Književnost Evropska književnost med drugo svetovno vojno in po njej Slovenska književnost od leta 1945 do sodobnosti Interpretacija umetnostnega besedila	• Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna pravilno pravorečno, smiselno in tekoče brati; izraziti svoje doživljanje in razumevanje prebranega ali slišane besedila; opredeliti osrednjo temo, predstaviti osrednji motiv, označiti glavne osebe, aktualizirati idejo, časovno umestiti besedilo, poznati osnovne literarnozgodovinske in literarnoteoretske pojme. • Dijak je zmožen napisati interpretacijo besedila.
		Jezik Celostna analiza neumetnostnega besedila.	• Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna celostno razčleniti neumetnostno besedilo.

SSI

Letnik	Program (SSI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi
Prvi	Logistični tehnik Ustvarjalec modnih oblačil	Književnost Temeljni literarnoteoretični pojmi Orientalske književnosti starega in srednjega veka Antična književnost Srednjeveška književnost Ljudsko slovstvo Govorni nastop	- Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna brati, razumeti, komentirati in časovno umestiti vsebino enega izbranega besedila iz Biblije, antike, ljudskega slovstva, srednjeveške književnosti in Brižinskih spomenikov. - Pozna temeljne literarnozgodovinske in literarnoteoretične pojme: Biblija, antika, Homer, ep, Sofoklej, tragedija, pismenstvo, Brižinski spomeniki, ljudsko slovstvo, trubadurska lirika, srednjeveška epika in viteški roman. - Dijak/dijakinja lahko opravi govorni nastop.
		Jezik Sporazumevanje Tvorjenje in sprejemanje besedila Govorjenje in poslušanje	- Dijak/dijakinja zna razmišljati o svojem sporazumevanju, tvoriti ustrezna besedila v obeh prenosnikih, tvoriti smiselna, sovisna in zaokrožena besedila, pri tvorbi besedil izbirati ustrezne besede in nebesedne spremljevalce ter presojati njihovo vlogo in učinek v besedilu. - Dijak/dijakinja zna pri tvorjenju besedil upoštevati okoliščine sporočanja, namen in izbrati ustrezno besedilno vrsto ter jezikovno zvrst, presoditi, kdaj in s katerimi sredstvi se v besedilu lahko razodevamo. Prepozna slogovno zaznamovane besede in besedne zveze ter jih zna pretvoriti v slogovno nezaznamovane. Zna se pripraviti na tvorjenje in sprejemanje besedila. - Dijak/dijakinja prepozna različne vrste pogovorov, zna tvoriti intervju, izboljšati svojo knjižno izreko, med govorjenjem besedilo ustrezno oblikovati s stavčnimi poudarki, z intonacijo, s premori, hitrostjo, z registrom in barvo glasu. Samostojno zna pripraviti govorni nastop in ga uspešno izvesti. Izboljša svojo zmožnost izrekanja in utemeljevanja mnenja.

		Govorni nastop	• Dijak/dijakinja opravi govorni nastop.
		Književnost z domačim branjem Humanizem in renesansa Reformacija in protireformacija Barok Klasicizem Razsvetljenstvo Mladinsko pripovedništvo in potopis	• Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna: brati, razumeti, komentirati in časovno umestiti vsebino besedil iz evropske in slovenske književnosti izbranih literarnih obdobj; pozna značilnosti obdobj ter predstavnike in njihova dela. Zna predstaviti pojme humanizem in renesansa, renesančno gledališče, sonet, novela, reformacija, pridiga, knjižni jezik, baročni slog, klasicizem, razsvetljenstvo, komedija, vrste komike, začetki slovenskega gledališča, razsvetljenske ideje. • Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna: brati, razumeti in komentirati odlomek iz izbranega besedila in prepoznati glavno slogovno značilnost. Pozna pojme: žanr, mladinsko pripovedništvo, potopis.
		Jezik Branje in pisanje Razvoj slovenskega jezika in nastanek knjižnega jezika Nastanek in razvoj pisave	• Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna tvoriti pravopisno pravilno besedilo, uradne in neuradne dopise, uradno vabilo, zahvalo in opravičilo, pisati seminarske naloge, bolj zbrano brati in si zapomniti prebrano besedilo ter ločiti neumetnostna in umetnostna besedila. • Dijak/dijakinja zna predstaviti razloge za nastanek pisave, umestiti jezik v jezikovno družino in povezati jezik z državo, v kateri ga govorijo. Zna predstaviti srednjeveške slovenske rokopise in predstaviti osnove SKJ ter navesti najpomembnejše pisce tega obdobja in njihova besedila. • Dijak/dijakinja zna predstaviti razloge za nastanek pisave, prepoznati različne vrste pisav in jih umestiti v prostor in čas, predstaviti nastanek raznih pisav po Evropi in njihovo širjenje, predstaviti razvoj pisave pri Slovencih.
Letnik	Program (SSI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi
Drugi	Logistični tehnik Ustvarjalec	Književnost z domačim branjem Slovenska romantika	• Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna brati, razumeti, komentirati in časovno umestiti vsebino enega izbranega

	modnih oblačil	Evropska romantika	besedila iz slovenske in evropske romantike. - Pozna temeljne literarnozgodovinske in literarnoteoretične pojme: romantika, sonet, sonetni venec, domovinska pesem, likovna pesem, lirsko-epska pesnitev, tercina, stanca, balada, romanca, roman v verzih, lirska pesem. Zna predstaviti družbeni položaj Slovencev v prvi polovici 19. stoletja, delo in življenje Franceta Prešerna, zna naštetih teme in oblike Prešernovega pesništva ter jih ponazoriti z besedili. - Dijak/dijakinja je zmožen/zmožna: brati, razumeti in komentirati odlomek iz izbranega besedila in prepoznati glavno slogovno značilnost. - Dijak/dijakinja lahko opravi govorni nastop.
		Jezik Beseda Uporaba SSKJ Oblikovna stran besed	- Dijak/dijakinja izbrani povedi določi dobesedni pomen in smisel; loči domače in prevzete besede in prevzete besede pravilno zapisati. Izbranim besedam določi izvor in prepozna pomen frazemov, prepoznati strokovne izraze. - Znajde se v slovarskem sestavku SKJ. Bere sestavke v Slovenskem etimološkem slovarju in frazeološkem slovarju. Zna razložiti pomen terminov s pomočjo terminoloških slovarjev. Zna uporabiti Slovenski pravopis. - Dijak/dijakinja zna razlikovati med posameznimi besednimi vrstami; zna določiti glavne oblikoslovne kategorije; besedo zna uvrstiti v besedno vrsto; pozna temeljne jezikovne pojme.
		Književnost Realizem v evropski književnosti Od romantike k realizmu Dnevnik, biografija, avtobiografija	Dijak/dijakinja pozna temeljne značilnosti realizma in družbene ter kulturne razmere v Sloveniji v drugi polovici 19. stoletja; pozna značilnosti enega lirskega, epskega ali dramskega besedila iz slovenske realistične književnosti (čas in okoliščine nastanka, vrste, temeljne ideje); ob konkretnih primerih pozna in razume pojme: realizem, romantični realizem, pripovedovalec, naturalizem, črtica, novela, roman, tezna drama,

			značajevka, balada, monolog, dialog; bere in razume besedilo izbranega predstavnika; našteje vrste realizma in predstavnike. • Dijak/dijakinja bere, razume in komentira izbrana besedila; zna razložiti osnovne snovne in idejno-tematske sestavine.
		Jezik Slogovni postopki Opisovanje Publicistično poročilo in reportaža Strokovno poročilo in delovni dnevnik Razvoj SKJ od konca 17. do 19. stoletja	• Dijak/dijakinja zna prepoznati sporočevalčev namen v besedilu in ga ustrezno izraziti. Razlikuje med pripovedovanjem in opisovanjem in prepozna različne vrste opisov. Zna tvoriti opisovalna in pripovedovalna besedila. Zna razlikovati med publicističnim poročilom in reportažo ter tvoriti publicistično poročilo. Zna napisati strokovno poročilo in delovni dnevnik. • Zna predstaviti stopnje v razvoju SKJ od 17. do konca 19. stoletja in predstaviti ustvarjalce knjižnega jezika.
Letnik	Program (SSI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi
Tretji	Logistični tehnik Ustvarjalec modnih oblačil	Književnost Evropska književnost na prelomu 19. in 20. stoletja Slovenska moderna Vodena interpretacija umetnostnega besedila	• Branje, razumevanje, komentiranje vsebine, oblike in sloga izbranega lirskega, epskega in dramskega besedila iz slovenske moderne; aktualizacija sporočila. • Poznavanje in razumevanje pojmov: moderna, nova romantika, simbolizem, impresionizem, dekadenca, črtica, drama, dramski konflikt, simetrična zgradba, simbol, subjektivnost, sopotnik moderne, poetična drama, poosebitev, refren, nagovor. • Branje in razumevanje besedila izbranega predstavnika evropske novoromantične književnosti ter njegova idejno-tematska in slogovna interpretacija. • Zna napisati vodeno interpretacijo.
		Jezik Besedne zveze Stavčnočlenska vloga besed Vrste stavkov Glagolski način Zanikanje stavkov in	• Dijak/dijakinja zna tvoriti smiselne besedne zveze. Zna razlikovati med stavčnimi členi, določiti stavčne člene in njihove dele ustrezno podčrtati. Zna brati različne vrste stavkov in povedi: dvodelni stavek, izpust ali elipsa, glagolski in neglagolski enodelni

		povedi Zgradba povedi	stavek, polstavek, pastavek in pristavek. Dijak zna tvoriti trpnik in tvornik ter ju ustrezno uporabljati. Zna slovnično in pomensko pravilno zanikati povedi. Zna tvoriti pripovedno, vprašalno, želelno, velelno in vzklično poved. Zna določiti zgradbo povedi, ali je poved priredno oziroma podredno zložena. Določi vrsto priredij in odvisnikov v večstavčni povedi
		Književnost Slovenska in sočasna evropska književnost v prvi polovici 20. stoletja Zgodovinsko in kriminalno pripovedništvo	• Branje, razumevanje in komentiranje enega ekspresionističnega in socialnorealističnega besedila; poznavanje časovnega okvira in umetnostne smeri, ki ji pripadajo besedila. Poznavanje in razumevanje pojmov: moderna groteska, ekspresionizem, konstruktivizem, podobe, metafora, ekspresionistična drama, dramska tehnika, socialni realizem, tema, sporočilo, lirika upora, kontrast/ponavljanje. • Dijak/dijakinja bere, razume in komentira izbrana besedila; zna razložiti osnovne snovne in idejno-tematske sestavine; prepozna temeljno slogovno prvine.
		Jezik Slovnično povezovanje povedi v besedilo Členitev po aktualnosti Premi in odvisni govor Sprejemanje in tvorjenje razlagalnih in utemeljevalnih besedil Komentar Zgodovinske okoliščine v 20. stoletju Razčlemba neumetnostnega besedila	• Dijak/dijakinja zna uporabljati ustrezna jezikovna sredstva za izražanje ponovljenega podatka (navsezvanje, napovedovanje). Zna tvoriti besedilo po načelu členitve po aktualnosti. Zna tvoriti pomensko in pravopisno pravičen premi in odvisni govor. • Dijak/dijakinja prepozna in sprejema razlagalna in utemeljevalna besedila. Zna napisati komentar. • Dijak/dijakinja zna predstaviti zgodovinske razmere v 20. stoletju, ki so vplivale na razvoj SKJ. Zna predstaviti podobo osrednjega knjižnega jezika in ovrednotiti dela najpomembnejših jezikoslovcev 20. stoletja. • Zna razčleniti neumetnostno besedilo na vseh ravneh razčlemb.
Letnik	Program (SSI)	Vsebinski sklop	Minimalni standardi
Četrty	Logistični	Književnost	• Dijak/dijakinja bere, razume in

	tehnik Ustvarjalec modnih oblačil	Slovenska in sočasna evropska književnost v drugi polovici 20. stol. Vodena interpretacija	komentira po eno lirsko, pripovedno in dramsko besedilo. Pri tem zna razložiti idejno-tematske prvine in prepoznati najznačilnejše zvrstno-slogovne prvine; opiše značilnosti eksistencializma, intimizma, književnost absurda, modernizma in postmodernizma; ob prebranem besedilu izrazi svoje mnenje o bivanjski problematiki sodobnega človeka. • Zna napisati vodeno interpretacijo.
		Jezik Zgradba netvorjenih in tvorjenih besed Postopek tvorjenja novih besed Vrste in naglas tvorjenk Zapisovanje tvorjenk Vloga slovenskega jezika kot prvega, drugega jezika in tujega jezika Jezikovna kultura in jezikovna politika Vloga slovenskega jezika v Sloveniji, Evropski uniji in po svetu	• Dijak/dijakinja zna besedam določiti koren, končnico in obrazilo. Zna tvoriti nove besede iz skladenjske podstave in jim določiti besedotvorno podstavo in obrazilo. Zna določiti vrsto tvorjenk, jih pravilno izgovoriti in razločevati med eno- in večnaglasnicami. Zna zapisovati tvorjenke pravopisno pravilno. • Dijak/dijakinja zna ovrednotiti vlogo materne jezika v svojem osebnem in strokovnem razvoju, se zavedati pravic do rabe matere jezika ter možnosti za učenje slovenščine kot drugega jezika. • Zna opredeliti pomen rabe slovenščine v javnosti. Dijak zna izbrati ustrezno jezikovno zvrst glede na okoliščine sporazumevanja. • Zna ovrednotiti slovenski jezik kot državni in uradni jezik v RS in EU, ločiti med pojmi zamejci, izseljenci in zdomci.
		Književnost z domačim branjem Sodobno slovensko pripovedništvo in dramatika Fantastično pripovedništvo	• Dijak/dijakinja bere, razume in komentira po eno lirsko, pripovedno in dramsko besedilo. Pri tem zna razložiti idejno-tematske prvine in prepoznati najznačilnejše zvrstno-slogovne prvine; opiše značilnosti eksistencializma, intimizma, književnost absurda, modernizma in postmodernizma. • Ob prebranem besedilu izrazi svoje mnenje o bivanjski problematiki sodobnega človeka.
		Književnost Vodena/samostojna interpretacija umetnostnega besedila	• Dijak/dijakinja zna napisati vodeno/samostojno interpretacijo poljubnega umetnostnega besedila.

	Jezik Razčlemba neumetnostnega besedila Funkcijske zvrsti jezika Uradovalno besedilo Spremni dopisi Življenjepis Javna besedila Oglaševalsko besedilo Priprave na maturo	• Dijak/dijakinja zna izbrati ustrezno funkcijsko zvrst jezika. Pozna značilnosti uradovalnih besedil in tvoriti zapisnik in pritožbo. Pozna različne vrste spremnih dopisov in zna napisati uradno prošnjo, prijavo in ponudbo. Pozna različne vrste življenjepisov in zna tvoriti uradni življenjepis. Zna ustrezno napisati javno besedilo: vabilo, obvestilo, zahvalo in opravičilo. • Zna kritično ovrednotiti oglaševalsko besedilo, presoditi, ali je besedilo v skladu z etiko oglaševanja, in samostojno tvoriti oglaševalsko besedilo. • Zna razčleniti neumetnostno besedilo na vseh ravneh razčlembe.
--	---	---

Merila in načini ocenjevanja znanja

Načini ocenjevanja znanja

NPI

Razred	Ustno	Pisno
1. P1	x	x
1. P2	x	x
2. P	x	x

Znanje se ocenjuje pisno in ustno, dijak mora v šolskem letu pridobiti štiri ocene, od tega dve ustni.

Dijak/-inja lahko pridobi največ dve dodatni oceni za druge oblike dela, npr. za govorne nastope/referate, sodelovanje na natečajih in tekmovanjih, pisanje blogov, sodelovanje na kulturnih prireditvah

SPI

Razred	Ustno	Pisno
1. IO	x	x

2. IO	x	x
3. IO	x	x

Dijak mora v šolskem letu v prvem letniku pridobiti pet ocen, od tega dve ustni, v drugem letniku štiri ocene, od tega dve ustni, v tretjem letniku dve oceni.

Dijak/-inja lahko pridobi največ dve dodatni oceni za druge oblike dela, npr. za govorne nastope/referate, sodelovanje na natečajih in tekmovanjih, pisanje blogov, sodelovanje na kulturnih prireditvah

PTI

Razred	Pisno	Ustno
4. N	x	x
4. R	x	x
5. N	x	x

Dijak mora v šolskem letu pridobiti pet ocen, od tega dve ustni.

Dijak/-inja lahko pridobi največ dve dodatni oceni za druge oblike dela, npr. za govorne nastope/referate, sodelovanje na natečajih in tekmovanjih, pisanje blogov, sodelovanje na kulturnih prireditvah.

SSI

Razred	Pisno	Ustno
1. I	x	x
1. J	x	x
1. K1	x	x
1. K2	x	x
2. I	x	x
2. J	x	x
2. K	x	x
3. I	x	x

3. K	x	x
4. I	x	x
4. J	x	x
4. K	x	x

Dijak mora v šolskem letu v prvem letniku pridobiti pet ocen, od tega dve ustni, v drugem letniku štiri ocene, od tega dve ustni, v tretjem letniku štiri ocene, od tega dve ustni, v četrtem letniku pet ocen, od tega dve ustni.

Dijak/-inja lahko pridobi največ dve dodatni oceni za druge oblike dela, npr. za govorne nastope/referate, sodelovanje na natečajih in tekmovanjih, pisanje blogov, sodelovanje na kulturnih prireditvah.

Merila ocenjevanja znanja

Pisno ocenjevanje

0 %–49 %	50 %–62 %	63 %–75 %	76 %–88 %	89 %–100 %
nezadostno 1	zadostno 2	dobro 3	prav dobro 4	odlično 5

Opisna merila ocenjevanja znanja

Opisni kriteriji za ustno ocenjevanje

opisni kriteriji	odlično	prav dobro	dobro	zadostno	nezadostno
Poznavanje učnih vsebin in dijakova	Dobro pozna učno snov in pravilno odgovarja na učiteljeva vprašanja. Odgovore samostojno razloži,	Pravilno odgovori na učiteljeva vprašanja, vendar zna odgovore utemeljiti le z učiteljevo	Pravilno odgovori na učiteljeva vprašanja, vendar jih kljub pomoči ne zna utemeljiti in argumentirati	Kljub učiteljevi pomoči le delno odgovori na zastavljena vprašanja. Znanje je na	Ne odgovarja ali kljub učiteljevi pomoči odgovarja narobe.

samostojnost	utemelji in argumentira.	pomočjo. Pri razlagi in utemeljitvi ni samostojen.	i.	ravni reprodukcije.	
Upoštevanje pravil knjižne izreke	Dosledno se izraža v knjižnem jeziku, uporablja primerno in bogato besedišče.	Pravila knjižne izreke skoraj dosledno upošteva, morebitne napake sproti popravlja.	Pogosto se izraža v pogovornem jeziku, pomaga si z mašili, napake popravlja.	Izraža se v pogovornem jeziku, slengu ali narečju, pomaga si z mašili, napak ne popravi.	Izraža se v pogovornem jeziku, slengu ali narečju. Če se zmoti, napak ne popravi, ker se jih ne zaveda. Uporablja mašila.
Dijakov prosti govor in sodelovanje v pogovoru	Na vprašanja odgovarja samozavestno, sproščeno, njegov dialog je živahen in tekoč. Sodeluje v pogovoru, učitelju gleda v oči; če se zmoti, se opraviči, če vprašanja ni razumel, prosi učitelja, da ga ponovi.	Na vprašanja odgovarja samozavestno, sproščeno, njegov dialog je večinoma živahen in tekoč. Učitelju gleda v oči; če se zmoti, se opraviči, če vprašanja ni razumel, prosi učitelja, da ga ponovi.	Na učiteljeva vprašanja odgovarja nesproščeno, opazna je trema, zato njegov dialog ni tekoč in živahen. Učitelju občasno gleda v oči; če se zmoti, se opraviči, če vprašanja ni razumel, prosi učitelja, da ga ponovi.	Na učiteljeva vprašanja odgovarja nesproščen o, nejasno in tiho. Obnašanje ni primerno, tremo prikriva z mimiko ...	Na učiteljeva vprašanja odgovarja nejasno, tiho, momlja in hiti. Obnašanje ni primerno, tremo prikriva z mimiko, roke ima v žepu, učitelja ne gleda v oči.

Opisni kriteriji za spis/interpretacijo

opisni kriteriji	odlično	prav dobro	dobro	zadostno	nezadostno
Vsebina	Obravnavanje izhodiščne teme je zanimivo, prepričljivo, včasih izvirno. Dijak pristopa k njej z več različnih gledišč. Na koncu izpelje ustrezne zaključke.	Dijak snov pozna in razume. K temi pristopa problemsko. Lahko se opira na študijsko gradivo in pride do samostojnih sklepov. Zmožen je zavzeti osebno stališče do obravnavane problematike.	Vsebina je povezana z naslovno temo. Dijak snov pozna in razume, a so možne vrzeli v faktografskem znanju. Temo obravnava neproblemsko, prevladuje reprodukcija gradiva. Vrednotenje je le doživljajsko. Poskusi analize in primerjave so šibki.	Poznavanje snovi je skromno. Gre le za obnavljanje vsebine književnega besedila. Dijakovo faktografsko znanje je sicer zadovoljivo, a je tudi precej nebistvenih podatkov.	Med vsebino besedila in izhodiščno temo besedila ni smiselne povezanosti. Besedilo obravnava naslovno temo zelo poenostavljeno, poznavanje snovi je skromno in površno. Veliko je nebistvenih podatkov, ki se ne zahtevajo, ni pa relevantnih.
Jezik, zgradba, slog	Zgradba b. je ustrezna, tudi izvirna. Besedišče je bogato, vsebuje tudi subjektivne bes. zveze, ki so povezane z literarnimi termini. Jezikovnih napak skoraj ni.	Posamezni deli so izvirni (npr. kak domislek). Besedilo je ustrezno členjeno in koherentno. Termini so ustrezno uporabljeni. Dijak obvlada tudi zapletene	Prevladuje smiselna povezava odstavkov. Raba strok. izrazov ni vedno ustrezna. Izražanje je v celoti logično. V besedilu so slovnične in pravopisne napake.	Zunanja zgradba ne ustreza v celoti notranji. Pogoste so nepotrebne ponovitve povedanega. Besedišče je revno in stereotipno, dopolnjujejo ga	Veliko je različnih ali ponavljajočih se enakih pravopisnih in slovničnih napak. Dijak ne obvlada tvorbe zahtevnejših povedi. Besedilo ni ne notranje (vsebinsko) ne

	Besedilo je koherentno.	povedi. Njegovo pisno izražanje je tekoče, jasno, jedrnato, logično. Besedilo vsebuje nekaj lažjih jezikovnih napak.		nerazumljen i ali slabo razumljeni strokovni izrazi. Izrazno je zelo nerodno. Precej je jezikovnih napak, vendar so grobe napake redkejše od lažjih.	zunanje (odstavki) ustrezno členjeno.
--	-------------------------	--	--	--	---------------------------------------

Holistično vrednotenje

ocena	merila
nezadostno	Med vsebino besedila in izhodiščno témo ni smiselne povezanosti. Vsebina besedila je sicer bolj ali manj povezana s témo, vendar je kakovost ubeseditve na prenizki ravni. Besedilo obravnava naslovno témo zelo poenostavljeno, poznavanje snovi je skopo in površno. Veliko je napačnih in nebistvenih podatkov, ponavljajočih pravopisnih in slovničnih napak. Besedilo ni niti vsebinsko (notranja zgradba) niti zunanje (odstavki) ustrezno členjeno.
zadostno	V besedilu prevladuje obnavljanje vsebine književnih besedil in reprodukcija študijskega gradiva. Besedilo je na ravni doživljajskega opisa, analitičnega pristopa z razlaganjem ni. Zunanja zgradba v celoti ne ustreza notranji; pogoste so ponovitve že povedanega. Besedišče je skromno, precej je jezikovnih napak, vendar so grobe napake redkejše od lažjih.
	Vsebina besedila je povezana z naslovno témo. Pisec snov pozna in jo razume, vendar so v znanju opazne pomanjkljivosti. Obravnavanje téme

dobro	je večinoma neproblemsko, prevladuje urejena reprodukcija študijskega gradiva s posameznimi poskusi primerjave in analize. Raba strokovnih izrazov ni povsem ustrezna, izražanje pa je v celoti logično. V besedilu so posamezne slovnične in pravopisne napake, vendar se ne ponavljajo.
prav dobro	Pisec besedila k naslovni témi pristopa problemsko, trditve logično izpeljuje in zavzema utemeljeno osebno stališče do obravnavane problematike. Pri pisanju se opira na študijsko gradivo in zmore priti do samostojnih sklepov (sinteze). Besedilo je koherentno, prepričljivo in kompozicijsko ustrezno členjeno. Strokovni izrazi so večinoma ustrezno rabljeni, izražanje je tekoče, jasno in jedrnato, opaznih je le nekaj lažjih pravopisnih napak.
odlično	Obravnavanje izhodiščne téme je prepričljivo, zrelo, zanimivo, včasih tudi izvirno. Pisec uspešno združuje analizo, sintezo in vrednotenje, k témi pristopa večplastno, izpeljuje ustrezne zaključke, obvlada tudi skladijska in besedotvorna pravila. Besedilo je koherentno, jezikovnih napak skoraj ni.

Opisna merila za ocenjevanje govornega nastopa

opisni kriteriji	odlično	prav dobro	dobro	zadostno
Upoštevanje značilnosti besedilne vrste	Upošteva vse tipične značilnosti izbrane besedilne vrste. Besedilo smiselno členi na manjše enote in ga nadgradi z zahtevnejšimi sestavinami.	Upošteva vse tipične značilnosti besedilne vrste. Besedilo smiselno členi na manjše enote.	Upošteva le temeljne značilnosti besedilne vrste. Besedila večinoma ne členi na smiselne enote.	Upošteva samo nekatere značilnosti izbrane besedilne vrste, v govorni nastop vpleta značilnosti drugih besedilnih vrst.
	Temo besedila predstavi jedrnato in natančno ter jo ustrezno logično, jasno in	Temo besedila predstavi jedrnato in ne presplošno ter jo logično in jasno razvije.	Temo besedila pozna in predstavi z bistvenimi podatki, a je pri tem presplošen	Temo besedila predstavi z nekaterimi bistvenimi podatki, merila besedilnosti

Pomenska in naklonska sestava besedila	prepričljivo razvije. Učinkovito upošteva vsa merila besedilnosti. Stališča utemeljuje z argumenti iz različnih virov. Stališča utemeljuje prepričljivo, izvirno.	Upošteva vsa merila besedilnosti. Stališča utemeljuje z argumenti iz različnih virov.	ali preveč podroben. Merila besedilnosti so prepoznavna. Stališča navaja, a jih večinoma ne utemeljuje.	niso v celoti upoštevana. Stališč večinoma ne navaja.
Upoštevanje značilnosti slušnega prenosnika	Govori prosto, razločno, razumljivo, naravno in tekoče. Učinkovito in primerno uporablja slikovno gradivo in vidne spremljevalce govorjenja. Ohranja stik s poslušalci in spremlja njihov odziv. Upošteva časovno omejitev govornega nastopa.	Govori prosto, razločno, razumljivo in tekoče. Učinkovito uporablja slikovne pripomočke in ohranja stik s poslušalci. Upošteva časovno omejitev govornega nastopa.	Govori prosto in večinoma razločno in naravno, a ne popolnoma tekoče. Raba slikovnega gradiva je še sprejemljiva. Deloma upošteva časovno omejitev govornega nastopa.	Pri govorjenju si pomaga z zapisanim besedilom; govori manj razločno ali nenaravno. Pri predstavitvi ne uporablja slikovnega gradiva in večinoma ne upošteva časovne omejitve govornega nastopa.
Jezikovna pravilnost in ustreznost	Govori knjižno, uporablja primerno in bogato besedišče, pravilne besedne oblike in primerno zgradbo povedi. Učinkovito	Govori knjižno, uporablja primerno besedišče, pravilne besedne oblike in besedilu primerno zgradbo povedi. Upošteva	Govori knjižno, uporablja primerno, a skromnejše besedišče. Raba besednih oblik in zgradba povedi sta sprejemljivi, a ne brez	Govori knjižno, izražanje pa je okorno in skopo zaradi skromnega obsega besedišča in ponavljanja skladenjskih vzorcev. V

	upošteva ustrezna sredstva medpovednega navezovanja.	ustrezna sredstva medpovednega povezovanja.	pomanjkljivosti.	besedilu so opazne slovnične in pravorečne napake.
Nejezikovna (nebesedna) govorna realizacija	Mimika in kretnje so ustrezne, deluje urejeno, dinamično, pazi na gibe rok in nog. Kaže zavzetost in navdušenje nad temo in svojimi ugotovitvami.	Mimika in kretnje so ustrezne, deluje urejeno, dinamično, pazi na gibe rok in nog. Kaže zavzetost in navdušenje nad temo in svojimi ugotovitvami.	Mimika in kretnje so delno ustrezne, a še sprejemljive, gibi rok in nog odražajo zadrego in le delno pripravljenost na nastop.	Mimika in kretnje so večinoma niso ustrezne, je nemiren ali tog (prestopanje, nemirne roke, roke v žepu, stanje kot kip), pogled upira v tla ali zre v daljavo, kaže le delno pripravljenost na nastop.

* Če dijak bere, je govorni nastop ocenjen nezadostno.

Merila in načini znanja pri popravnih izpitih

Dijak opravlja popravni, predmetni ali dopolnilni izpit pisno in ustno. Pisni del izpita traja od 45 do 90 minut. Pisni del izpita predstavlja 50 % končne ocene in ustni del 50 %. Dijak doseže pozitivno oceno, če (v obeh delih izpita skupaj) doseže najmanj 50 % možnih točk.

Roki za pisno ocenjevanje znanja pri predmetu oziroma strokovnem modulu

NPI

Razred	Datumi pisnih ocenjevanj znanja
1. P1	10. 11. 26, 13. 4. 27
1. P2	12. 11. 26, 15. 4. 27

2. P	22. 10. 26, 24. 3. 27
-------------	-----------------------

SPI

Razred	Datumi pisnih ocenjevanj znanja
1. IO	2. 10. 26, 12. 11. 26, 28. 5. 27
2. IO	28. 9. 26, 15. 3. 27
3. IO	21. 10. 26

SSI

Razred	Datumi pisnih ocenjevanj znanja
1. I	5. 10. 26, 7. 12. 26, 5. 4. 27
1. J	6. 10. 26, 15. 12. 26, 20. 4. 27
1. K1	3. 2. 27, 12. 5. 27
1. K2	4. 2. 27, 13. 5. 27
2. I	20. 10. 26, 2. 3. 27
2. J	7. 12. 26, 2. 2. 27, 10. 5. 27
2. K	2. 11. 26, 8. 3. 27
3. I	11. 11. 26, 10. 2. 27, 10. 3. 27
3. K	16. 10. 26, 19. 3. 27
4. I	29. 9., 1. 12., 1. 3., 5. 4.
4. J	19. 10. 26, 24. 11. 26, 15. 2. 27, 5. 4. 27
4. K	2. 10. 26, 26. 3. 27

PTI

Razred	Datumi pisnih ocenjevanj znanja
4. N	20. 11. 26, 12. 2. 27, 21. 3. 27

4. R	20. 11. 26, 12. 2. 27, 21. 3. 27
5. N	23. 10. 26, 29. 1. 27, 1. 3. 27

Vodja aktiva:

Danijel Dolinar

V Ljubljani, 28. 9. 2026

